

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

KORMÁNYPEGBÍZOTT

Ügyiratszám: 1066/2011/Te-Nyh
Ügyintéző: Dr. Isaákné dr. Kiss Ágnes
Telefon: 42-599-312

Tárgy: törvényességi észrevétel
Melléklet: 1 db

Dr. Fülöp Erik úr részére
polgármester

Tiszavasvári Város Önkormányzata

Tiszavasvári
Városháza tér 4.

Tisztelt Polgármester Úr!

Mellékelten megküldöm a fenti számú törvényességi észrevételt tartalmazó törvényességi jelzést.

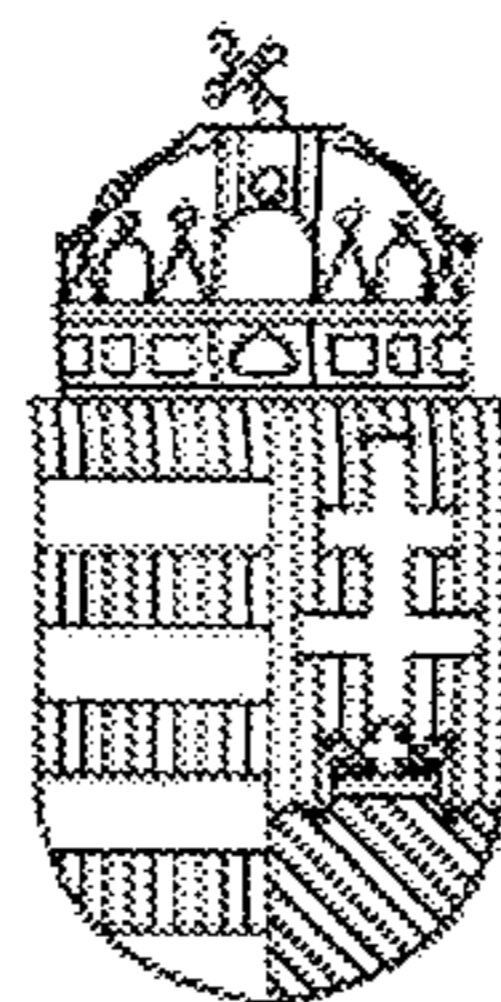
Kérem, hogy a törvényességi jelzést – másolatban – a testületi ülésre szóló meghívóhoz csatoltan, mint előterjesztést szíveskedjék megküldeni az önkormányzati képviselők részére, hogy a helyi képviselő-testület tagjai az abban foglaltakat, az ülést megelőzően megismerjék.

Az Ötv. 99. § (1) bekezdésében foglaltakra hivatkozással a képviselő-testület intézkedéséről, vagy egyet nem értéséről a megadott határidőn belül szíveskedjen tájékoztatni.

Nyíregyháza, 2011. július 20.

Tisztelettel:

Dr. Vinnai Győző
kormány megbízott

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

KORMÁNYPEGBÍZOTT

Ügyiratszám: 1066/2011/Te-Nyh.
Ügyintéző: Dr. Isaákné dr. Kiss Ágnes
Telefon: 42/599-312

Tárgy: törvényességi észrevétel
Határidő: 2011. szeptember 30.

Önkormányzat Képviselő-testületének

Tiszavasvári

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 98. § (3) bekezdésében biztosított jogkörömben eljárva Tiszavasvári Város Önkormányzatának 2011. május 10-én tartott képviselő-testületi ülésén elfogadott a Tiszavasvári Csendőrségről szóló 17/2011. (V. 11.) számú önkormányzati rendeletre (a továbbiakban: R.) az alábbi törvényességi észrevételt teszem:

I. A „Csendőrség” elnevezéssel kapcsolatos rendelkezések:

Tiszavasvári Város Önkormányzata a közbiztonságról való gondoskodás, mint helyi önkormányzati feladat ellátása érdekében, 2011. május 10-én tartott képviselő-testületi ülésén döntött az ún. Csendőrség felállításáról. E helyi közrend védelme érdekében létrehozott szerv tevékenységét nem önálló szervezeti keretek között fejti ki, hanem a képviselő-testület 2007. május 24-én tartott ülésén elfogadott, és a 116/2007. (V. 24.) számú határozatával létrehozott Városi Kincstár Tiszavasvári elnevezésű költségvetési szerv keretein belül. A R. indokolása hangsúlyozza, hogy a Csendőrség nem rendelkezik hatósági hatáskörrel, „feladatait kizárólag segítő, megelőző jelleggel végzi... Kényszerintézkedést, kényszerítő eszközt nem alkalmazhat”.

Magyarországon korábban működött csendőrség, amely mint állami, centrális irányítású, rendvédelmi célból felállított testület a közrend és közbiztonság védelme érdekében, valamint jogsértések elkövetése esetén hatósági intézkedések megtételére volt jogosult. A csendőrség, mint állami szervezet, valamint a Tiszavasváriban településvédelmi célból létrehozott helyi szerv között a feladat- és hatáskört, valamint az intézkedési jogosultságot tekintve alapvető különbség mutatkozik. A magyar társadalom széles körében ismeretes a csendőrség közrendvédelmi és hatósági funkciója, amely alkalmas arra, hogy a lakosságot megtéveszse az ugyanezen elnevezéssel létrehozott helyi szerv feladatai és intézkedési jogosultsága tekintetében, és azt a hamis látszatot keltheti, hogy hatósági jogkört gyakorló rendvédelmi szervről van szó.

A településvédelmi célból foglalkoztatott személyek fellépésére alapot teremtő helyi szabályozás továbbá – az önkormányzati intézmény szervezeti egysége elnevezésének megtévesztő jellege következtében is – alkalmas arra, hogy a társadalom egyes tagjaiból félelmet váltson ki, ezért sérti az érintett társadalmi csoportok tagjainak emberi méltóságához való jogát.

A helyi önkormányzás a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 42. §-a szerint „a helyi közhatalomnak a lakosság érdekében való gyakorlása”. A közhatalom gyakorlásának feltételeit és módját, azaz a helyi önkormányzati jogokat és kötelezettségeket - ahogyan ezt az Alkotmány 43. § (2) bekezdése kifejezésre juttatja - törvény határozza meg. A helyi önkormányzás fő megvalósítója, a képviselő-testület tehát nem korlátolatlan belátása szerint, hanem csak törvény keretei között élhet jogosultságaival.” [13/2003. (IV. 9.) AB határozat; 29/1996. (VII. 3.) AB határozat]

A településvédelmi célból – az önkormányzat költségvetési szervének keretein belül - létrehozott szervezeti egység elnevezésének megtévesztő, valamint egyes társadalmi csoport tagjaiban félelemkeltésre alkalmas jellege miatt sérti a jogállamiság alapvető alkotmányos követelményét, és az emberi méltósághoz való jogot, ezért az önkormányzati rendelet az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe, valamint az 54. § (1) bekezdésébe ütközése miatt **alkotmány sértő**.

II. Az önkormányzati rendelet egyes rendelkezéseire tett törvényességi észrevételek

II.1. A Csendőrség keretében alkalmazott személyek foglalkoztatási jogviszonya:

A R. 1. §-a értelmében a Tiszavasvári Csendőrséget az önkormányzat által alapított költségvetési szerv keretein belül részben városőri munkakörben foglalkoztatott munkavállalók, részben önkéntesen csatlakozó személyek alkotják.

A közalkalmazottak jogállásáról 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) szervei hatályát megállapító 1. § (1) bekezdésében és a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.) 2. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezések szerint az önkormányzati fenntartású költségvetési szerv keretében foglalkoztatott személyek munkáltatóval fennálló jogviszonyára a Kjt. rendelkezéseit kell alkalmazni. Mindezek alapján a helyi közfeladat ellátása érdekében foglalkoztatott személyekkel a közalkalmazotti jogviszony létesítése kötelező.

A helyi közfeladat ellátására létrehozott önkormányzati fenntartású intézmény keretében foglalkoztatott személyekkel kizárólag közalkalmazotti jogviszony létesíthető, a jogviszony megválasztása tekintetében a munkáltatónak – a polgári jogviszony keretében történő foglalkoztatásának esetkörén kívül - mérlegelési jogköre nincs, ezért a R. 1. §-ában foglalt városőrök munkaviszonyban történő foglalkoztatására vonatkozó rendelkezés **törvény sértő**.

II.2. Formaruha viselésére, címer megalkotására vonatkozó rendelkezések:

A R. 5. §-a, valamint a 8-10. §-ai rendelkeznek a Csendőrség nevében eljáró személyek címer-, illetve formaruha-viselésének szabályairól. A Tiszavasvári Csendőrség formaruhájának a jegyzékét a R. 2. számú melléklete, címerét pedig a 3. számú melléklet állapítja meg.

Az önkormányzat képviselő-testülete az Alkotmány 44/A. § (1) bekezdés f) pontja és az Ötv. 1. § (6) bekezdés a) pontja alapján kizárólag a település jelképeinek (zászló, címer) megalkotására kapott felhatalmazást, amely rendelkezések nem teszik lehetővé, hogy a képviselő-testület az általa létrehozott

költségvetési szerv szervezeti egysége tekintetében címert alkosson, és e szervezeti egység keretében foglalkoztatott személyek részére annak viselését előírja.

Az államháztartásról szóló 1992. XXXVIII. törvény 93. § (1) bekezdése meghatározza a költségvetési irányítási jogosítványok körét. A hivatkozott jogszabályhely nem nevesíti az irányítási jogosítványok körében a költségvetési szerv címerének meghatározását.

A Kjt. 79. § (2) bekezdése értelmében a formaruha megállapítására a munkáltató jogosult. A Városi Kincstár alkalmazottai tekintetében a költségvetési szerv vezetője jogosult előírni, hogy mely munkakörben foglalkoztatott személyeknek és milyen formaruha viselése kötelező a feladatuk ellátása során.

Az önkormányzat költségvetési szerv alkalmazottai tekintetében formaruha viselésének helyi rendeletben történő előírására, továbbá helyi közfeladat ellátására létrehozott önkormányzati költségvetési szerv illetve annak szervezeti egysége címerének rendeletben történő megalkotására felhatalmazást nem kapott, ezért a R. 5. §-a, a 8-10. §-aiban foglalt rendelkezések, valamint a R. 2-3. számú mellékletei **törvénysértőek**.

II.3. Szabálysértési tényállás rendeleti megállapítása:

A R. 11. §-a a jogosulatlan címerhasználat, a R. 12. §-a a címer megsértése elnevezésű szabálysértési tényállásokat tartalmazza.

A R. 11. §-ának második és harmadik fordulójában meghatározott elkövetési magatartásokra, azaz a címer „használatára” és „rendeltetéstől eltérő használatára” vonatkozó rendelkezések a normavilágosság követelményének nem felelnek meg. A címer „rendeltetéstől eltérő használata” az elkövetési magatartások szűkebb körét tartalmazza, mint a címer „használat”, ezért a R. 11. §-ának második és harmadik fordulója egymásnak ellentmondó rendelkezéseket tartalmaz.

Az önkormányzat a törvényességi jelzés előző pontjában foglalt megállapítások alapján az általa létrehozott költségvetési szervben foglalkoztatott személyek részére címer viselését nem írhatja elő, címert nem alkothat, így a magatartás jogellenessége hiányában a tényállásra szabálysértés nem alapítható, továbbá a jogosulatlan címerhasználat szabálysértési tényállása a jelzés jelen pontjának előző bekezdésében megállapított indokok alapján nem felel meg a normavilágosság követelményének, ezért a R. 11-12. §-aiban foglalt szabálysértési tényállásokat megállapító rendelkezések a Jat. 2. § (1) bekezdésébe, valamint a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (továbbiakban: Sztv.) 1. § (1) bekezdésébe ütközése miatt **törvénysértőek**.

Összegzés: A Tiszavasvári Csendőrséghez tartozó személyek részben munkaviszonyban történő foglalkoztatása a Kjt. 1. § (1) bekezdésébe ütközése, a Csendőrség nevében eljáró személyek címer-, illetve formaruha-viselésének szabályainak önkormányzati rendeletben történő szabályozása rendeletalkotási felhatalmazás hiánya miatt törvénysértő. A jogosulatlan címerhasználat valamint címer megsértése szabálysértési tényállások a Jat. 2. § (1) és az Sztv. 1. § (1) bekezdésébe történő ütközése miatt jogszabálysértőek.

Az előzőekben leírtak miatt – figyelemmel az Ötv. 99. § (1) bekezdésében foglaltakra – **törvényességi jelzéssel élek.**

Felhívom a Képviselő- testületet a jövőbeni törvénysértés megelőzésére, valamint a törvénysértés **jelzett határidőig** történő megszüntetésére.

Nyíregyháza, 2011. július 20.

Tisztelettel:

Dr. Vinnai Győző
kormány megbízott